

**ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ «ВІДКРИТИЙ МІЖНАРОДНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ РОЗВИТКУ ЛЮДИНИ «УКРАЇНА»**

Хмельницький фаховий коледж

Циклова комісія з фізичної культури і спорту

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор

Хмельницького фахового

коледжу Університету „Україна”

Ольга ПОЛЬОВИК

„02” 09 2024 р.

**СИЛАБУС
навчальної дисципліни**

ОК. 2.9. Фізіологія людини

(шифр і назва навчальної дисципліни)

освітня програма Фізична культура і спорт

(назва освітньої програми)

освітнього рівня фаховий молодший бакалавр

(назва освітнього рівня)

галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність(ності) 017 Фізична культура і спорт

(шифр і назва спеціальності(тей))

Спеціалізація(ї) _____

(назва спеціалізації)

інститут, філія, факультет, коледж Хмельницький фаховий коледж

(назва навчально-виховного підрозділу)

Обсяг, кредитів: 90/3

Форма підсумкового контролю: екзамен

Хмельницький 2024 рік

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА ТА ДОПОМІЖНИХ ОСІБ

Викладач	Кравчук Людмила Степанівна - кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри фізичної терапії, ерготерапії, фізичної культури і спорту, викладач циклової комісії з фізичної культури і спорту Хмельницького фахового коледжу
Профайл викладача	https://hist.km.ua/index.php/component/content/article/292
Канали комунікації	<i>Телефон інституту:</i> (0382) 70-45-56 <i>Телефон викладача:</i> 0382) 70-45-56 <i>Електронна пошта:</i> kravchuk_lst@ukr.net <i>Кабінет:</i> 38
Матеріали до курсу розміщені на сайті Інтернет-підтримки навчального процесу http://vo.uu.edu.ua/ за адресою:	https://vo.uu.edu.ua/course/view.php?id=28145

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>денна форма навчання</i>	<i>заочна форма навчання</i>
Загальний обсяг кредитів – 3	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка	Вид дисципліни обов'язкова	
	Спеціальність 017 Фізична культура і спорт	Цикл підготовки професійний	
Модулів – 1	Спеціалізація немає	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2-й	2-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання: реферат	Мова викладання, навчання та оцінювання: українська	Семестр	
Загальний обсяг годин – 90		1-й	1-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4 Частка аудиторних занять становить: для денної форми здобуття освіти – 33,3%	Освітньо-професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр	Лекції	
		16 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		14 год.	4 год.
		Лабораторні	
		–	–
		Самостійна робота	
60 год.	80 год.		
Індивідуальні завдання:			
Вид семестрового контролю: екзамен			

для заочної форми здобуття освіти – 11,1%		
---	--	--

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета: Дисципліна «Фізіологія людини» є фундаментальною для здобувачів освіти спеціальності 017 «Фізична культура і спорт» і має важливе загально-наукове та прикладне значення. Так фахівцям необхідні знання основних фізіологічних процесів, які проходять в організмі людини необхідне для виконання своїх професійних обов'язків. Знання фізіологічних процесів, що проходять в організмі людини розкривають патогенез багатьох захворювань, дають можливість оцінити загальні закономірності функціонування тканин, органів, систем та цілого організму.

Завдання: Вивчаючи курс «Фізіологія людини» студенти набувають теоретичних та практичних знань з принципів життєдіяльності організму людини; механізмів функціонування окремих систем (нервова, кровообіг, дихання, травлення, обмін речовин та енергій, терморегуляція, залози внутрішньої секреції, вища нервова діяльність, руховий апарат); фізіологічних методів дослідження людини.

Вивчення дисципліни забезпечує теоретичну базу для подальшого вивчення таких дисциплін: біохімія та біохімія спорту, фізіологічні основи фізичної культури, основи медичних знань, основи клінічної патології, валеологія, функціональна діагностика.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ, ВІДПОВІДНІСТЬ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ТА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Здобувачі освіти в процесі лекційних, практичних та семінарських занять і самостійної роботи з дисципліни «Фізіологія людини» повинні оволодіти знаннями, вміннями та навичками, які в процесі професійної діяльності спеціаліста зі здоров'я людини допоможуть розумінню принципи життєдіяльності організму людини та механізмів функціонування окремих систем (кров, кровообіг, нервова, вища нервова діяльність, дихання, травлення, обмін речовин та енергій, терморегуляція, залози внутрішньої секреції, руховий апарат).

Базові знання з фізіології допоможуть в процесі навчання студента в інституті для розуміння механізмів впливу різних засобів оздоровлення на ті чи інші фізіологічні процеси.

Здобувачі освіти в процесі вивчення дисципліни повинні знати:

- про функціонування окремих органів та систем та організму в цілому в спокої та під час м'язової діяльності

- про методичні підходи та визначення функціонального стану основних фізіологічних систем
- про основні фізіологічні константи організму в нормальних умовах навколишнього середовища

Здобувачі освіти після вивчення дисципліни повинні вміти:

- оцінювати фізіологічний стан людини;
- володіти основними фізіологічними методами дослідження
- використовувати знання з дисципліни «Фізіологія людини» для повноцінного сприйняття матеріалу з таких навчальних дисциплін, як біохімія та біохімія спорту, фізіологічні основи фізичної культури, основи медичних знань, основи клінічної патології, функціональна діагностика, валеологія, спеціальних предметів по здоров'ю людини.

Рядок дисципліни в „Матриці відповідності спеціальних (фахових) програмних компетентностей компонентам освітньої програми”

ОК. 2.9.	СК 4
	+

Рядок дисципліни в „Матриці забезпечення результатів навчання (РН) відповідними компонентами освітньої програми”

	ПРН 4	РН 11	РН 15	РН 16
ОК. 2.9	+	+	+	+

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Тематичний план

Назви змістових модулів і тем	Розподіл годин між видами робіт														Форми та методи контролю знань
	денна форма							заочна форма							
	Усього	аудиторна					с.р.	Усього	аудиторна					с.р.	
		у тому числі							у тому числі						
		л.	сем.	пр.	лаб.	інд.			л.	сем.	пр.	лаб.	інд.		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Модуль 1															
Змістовий модуль 1. Фізіологія нервової системи															
Тема 1. Загальне уявлення про фізіологію. Основи клітинної фізіології Фізіологія крові.	10	2					8	10							10
Тема 2. Фізіологія	10	2	2				6	10	2						8

АР: опитування
СР: письмове завдання для самостійного опрацювання
ІР: огляд додаткової літератури

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
крові. Кровообіг.															
Тема 3. Фізіологія дихання.	10	2	2				6	10	2					8	
Тема 4. Фізіологія ЦНС. Фізіологія м'язів.	8	2	2				6	8		2				6	
Модульний контроль	2						2	2					–	2	комп'ютерне тестування
Разом за змістовим модулем 1	40	8	6				26	40	4	2			–	34	
Змістовий модуль 2. Гуморальна фізіологія															
Тема 5. Фізіологія травлення.	10	2	2				6	10						10	АР: опитування СР: письмове завдання для самостійне опрацювання ІР: складання варіаційного ряду
Тема 6. Фізіологія виділення.	10	2	2				6	10	2					8	
Тема 7. Фізіологія розмноження.	10	2	2				6	10		2				8	
Тема 8. Обмін речовин.	8	2	2				4	8						8	
Модульний контроль	2						2	2						2	комп'ютерне тестування
Разом за змістовим модулем 2	40	8	8				24	40	2	2				36	
Усього годин	80	16	14	–	–	–	50	80	6	4			–	70	
ІНДЗ	10	–	–	–	–	–	10	10					–	10	ІНДЗ: реферат
Усього годин	90	16	14	–	–	–	60	90	6	4			–	80	

ФОРМИ І МЕТОДИ НАВЧАННЯ

1. За джерелом інформації:

– *словесні:* лекція (традиційна, проблемна тощо) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (презентація PowerPoint), семінари, пояснення, розповідь, бесіда;

– *наочні:* спостереження, ілюстрація, демонстрація;

– *практичні:* вправи.

2. За логікою передачі і сприйняття навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3. За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4. За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів із книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів.

Методи викладання навчального матеріалу визначаються викладачем в залежності від виду занять, змісту теми, цілей і завдань, можливостей студентів та часом, відведеним для вивчення теми.

В ході лекцій використовуються наступні методи:

- пояснювально-ілюстративна лекція включає усний виклад навчального матеріалу з ілюстрацією таблиць, слайдів, роздаткового матеріалу, з використанням ТЗН.

- лекція з елементами бесіди, яка включає усний виклад навчального матеріалу, великого за обсягом, складного за логічною побудовою у якому застосовується питально-відповідальний метод навчання з використанням ілюстративного матеріалу.

- проблемна лекція спрямована на розвиток логічного мислення студентів, коли при читанні лекції перед студентами формулюється проблема для самостійного осмислення того, що далі розкривається викладачем; у ході лекції студентам може видаватися надрукований роздавальний матеріал або здійснюватися показ таблиць, слайдів, які допомагають студентам у вирішенні поставленої проблеми.

В ході семінарських занять застосовуються наступні методи:

- семінарське заняття організовується у формі доповідей і обговорень. Увага студентів зосереджена висвітленні матеріалу з наданням інформації про нові наукові розробки.

- репродуктивний метод застосовується при проведенні підсумкового семінару з змістового модуля з використанням тестового контролю у ІКЦ.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Васьковець Л.А. Фізіологія людини: конспект лекцій для студентів спеціальності 263 – Цивільна безпека, освітня програма. Охорона праці. Части 1 / Л. А. Васьковець. Харків : НТУ «ХПІ», 2024. 291 с.
2. Півень С. М. Фізіологія обміну речовин і енергії. Терморегуляція : навчальний посібник. Суми : Сумський державний університет, 2020. 85 с
3. Пасічніченко О. М., Макарчук М. Ю. Фізіологія нервів і м'язів: навчальний посібник. Київ, 2020. 157 с.

Допоміжна

1. Вадзюк С. М. , Родинський О. Г. Фізіологічні терміни. Тлумачний словник . Видавництво: Укрмедкнига, 2020. 204 с.
2. Фізіологія : навчальний посібник до лабораторних занять і самостійної роботи студентів спеціальності «Медицина» / уклад.: А. Г. Моренко, А. І. Поручинський, Т. В. Качинська, Т. Ф. Поручинська. Ч. 1. переробл. і доповн. Луцьк : Вежа-Друк, 2022. 102 с.
3. Фізіологія / В. Г. Шевчук, В. М. Мороз, С. М. Белан та ін. Вінниця: Нова Книга, 2018. – 448 с.

7.4. Інформаційні ресурси

1. Відкритий міжнародний університет розвитку людини „Україна” : вебсайт. URL : <https://uu.edu.ua>

2. Відкритий міжнародний університет розвитку людини „Україна” : платформа інтернет-підтримки навчального процесу moodle. URL : <https://vo.uu.edu.ua/>

3. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В.О. Сухомлинського. URL : <http://dnpb.gov.ua/ua/>

4. Електронна бібліотека Національної Академії педагогічних наук України. URL : http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/suak/corp.exe?&I21DBN=SLIR&P21DBN=SLIR&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=elib_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=ID=&S21COLORTERMS=0&S21STR=RES0000202

5. Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого (парламентська). URL : <http://nlu.org.ua/>

6. Нормативна база освітнього процесу у ЗВО та передвищої освіти. URL : www.rada.gov.ua

7. Хмельницький інститут соціальних технологій Університету „Україна” : вебсайт. URL : <https://hist.km.ua>

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ

Теми самостійної роботи студентів

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Загальне уявлення про фізіологію. Основи клітинної фізіології Фізіологія крові.	8
2	Фізіологія крові. Кровообіг.	6
3	Фізіологія дихання.	6
4	Фізіологія ЦНС. Фізіологія м`язів.	6
Модульний контроль		2
5	Фізіологія травлення.	2
6	Фізіологія виділення.	6
7	Фізіологія розмноження.	6
8	Обмін речовин.	6
Модульний контроль		2
ІНДЗ		10
Разом		60

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
Змістовий модуль 1. Фізіологія нервової системи			
Тема 1. Загальне уявлення про фізіологію. Основи клітинної фізіології Фізіологія крові. (8 год).	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	8	I
Тема 2. Фізіологія крові. Кровообіг. (6 год).	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання		II
Тема 3. Фізіологія дихання. (6 год).	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання		III
Тема 4. Фізіологія ЦНС. Фізіологія м`язів. (6 год).	завдання до самостійної роботи, індивідуальне заняття		IV

Підсумкова модульна контрольна робота(2 год.).	Тестування	5	VI- VII
<i>Всього: 26 год.</i>	<i>Всього: 13 балів</i>		
Змістовий модуль 2. Гуморальна фізіологія			
Тема 5. Фізіологія травлення. (6 год.).	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	8	IX
Тема 6. Фізіологія виділення. (6 год.).	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання		X
Тема 7. Фізіологія розмноження. (6 год.).	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання		XI
Тема 8. Обмін речовин. (4 год.).	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання		XII- XIV
Підсумкова модульна контрольна робота(2 год.).	Тестування	5	XV
<i>Всього: 24 год.</i>	<i>Всього: 13 балів</i>		
Індивідуальна навчально-дослідна робота: 10 год.	Реферат	10	XV
<i>Разом: 60 год.</i>	<i>Разом: 36 балів</i>		

Система оцінювання роботи здобувачів освіти упродовж семестру

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
Змістовий модуль 1. Фізіологія нервової системи			
Тема 1. Загальне уявлення про фізіологію. Основи клітинної фізіології Фізіологія крові. (8 год.).	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	8	I
Тема 2. Фізіологія крові. Кровообіг. (6 год.).	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання		II
Тема 3. Фізіологія дихання. (6 год.).	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання		III
Тема 4. Фізіологія ЦНС. Фізіологія м'язів. (6 год.).	завдання до самостійної роботи, індивідуальне заняття		IV
Підсумкова модульна контрольна робота(2 год.).	Тестування	5	VI- VII
<i>Всього: 26 год.</i>	<i>Всього: 13 балів</i>		
Змістовий модуль 2. Гуморальна фізіологія			
Тема 5. Фізіологія травлення. (6 год.).	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	8	IX
Тема 6. Фізіологія виділення. (6 год.).	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання		X
Тема 7. Фізіологія розмноження. (6 год.).	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання		XI
Тема 8. Обмін речовин. (4 год.).	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання		XII- XIV
Підсумкова модульна контрольна робота(2 год.).	Тестування	5	XV
<i>Всього: 24 год.</i>	<i>Всього: 13 балів</i>		
Індивідуальна навчально-дослідна робота: 10 год.	Реферат	10	XV
<i>Разом: 60 год.</i>	<i>Разом: 36 балів</i>		

КОНТРОЛЬ І ОЦІНКА ЯКОСТІ НАВЧАННЯ

Оцінювання досягнень студента	<p><i>Результати навчальної діяльності студентів оцінюються за 100 бальною шкалою в кожному семестрі окремо.</i></p> <p><i>За результатами поточного, модульного та семестрового контролів виставляється підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою, національною шкалою та шкалою ECTS.</i></p> <p><i>Модульний контроль: кількість балів, які необхідні для отримання відповідної оцінки за кожен змістовий модуль упродовж семестру.</i></p> <p><i>Семестровий (підсумковий) контроль: виставлення семестрової оцінки студентам, які опрацювали теоретичні теми, практично засвоїли їх і мають позитивні результати, набрали необхідну кількість балів.</i></p> <p><i>Загальні критерії оцінювання успішності студентів, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», подано в таблиці нижче.</i></p> <p><i>Кожний модуль включає бали за поточну роботу студента на семінарських, практичних, лабораторних заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульну контрольну роботу.</i></p> <p><i>Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в режимі комп'ютерної діагностики або з використанням роздрукованих завдань.</i></p> <p><i>Реферативні дослідження та есе, які виконує студент за визначеною тематикою, обговорюються та захищаються на семінарських заняттях.</i></p> <p><i>Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.</i></p>
-------------------------------	---

Загальна оцінка з дисципліни: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою		Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ECTS	
		екзамен	залік		
90 – 100	<i>відмінно</i>	5	<i>зараховано</i>	A	<i>відмінно</i>
82 – 89	<i>добре</i>	4		B	<i>добре (дуже добре)</i>
75 – 81	<i>добре</i>	4		C	<i>добре</i>
64 – 74	<i>задовільно</i>	3		D	<i>задовільно</i>
60 – 63	<i>задовільно</i>	3		E	<i>задовільно (достатньо)</i>
35 – 59	<i>незадовільно</i>	2	<i>не зараховано</i>	FX	<i>незадовільно з можливістю повторного складання</i>
1 – 34	<i>незадовільно</i>	2		F	<i>незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</i>

**Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень
здобувачів освіти**

Оцінка	Критерії оцінювання
«відмінно»	Ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності в розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
«добре»	Ставиться за вияв здобувачем освіти повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді здобувача освіти наявні незначні помилки.
«задовільно»	Ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхневу обізнаність із основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою. Можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але здобувач освіти спроможний усунути їх із допомогою викладача.
«незадовільно»	Виставляється здобувачу освіти, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхнева, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться здобувачеві освіти, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення закладу освіти без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ

Крайні терміни складання та перескладання дисципліни	<i>Перескладання здійснюється відповідно до графіка</i>
Правила академічної доброчесності	<i>Перевірка навчальних робіт на плагіат (згідно Положення про академічну доброчесність і Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових, навчально-методичних, кваліфікаційних та навчальних роботах)</i>
Вимоги до відвідування	<i>Пропущені заняття (лікарняні, мобільність і т.ін.) можна відпрацювати, виконавши всі завдання, зазначені в інструкціях до практичних занять, переслати в електронному варіанті на електронну пошту. Здобувачі вищої освіти можуть отримати електронні презентації лекцій і самостійно ознайомитись із матеріалом при об'єктивних причинах пропуску занять.</i>

ПЕРЕВІРЕНО:

Завідувач відділу
освітньої діяльності

Хмельницького фахового коледжу

Наталія ЛУЦКЕВИЧ